Samstarfsvettvangur Sambands íslenskra sveitarfélaga um Heimsmarkmiðin og Loftlagsmál

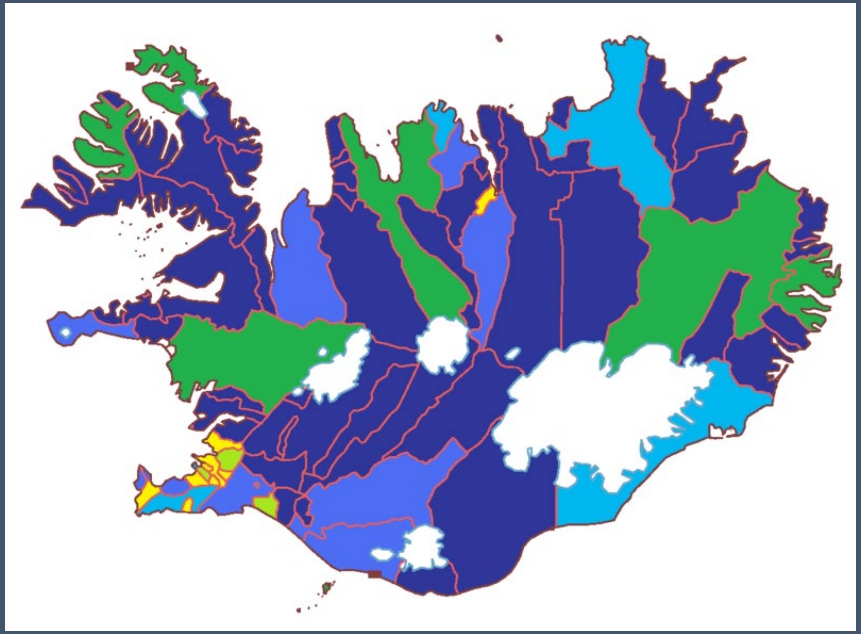

Heimsmarkmiðin í Sóknaráætlun Landshluta 2020 -2024

Grunnur að forgangsröun sveitarfélaga?

Héðinn Unnsteinsson
Stefnumótunarsérfræðingur M.Sc

Capacent

Lög um opinber fjármál 2015

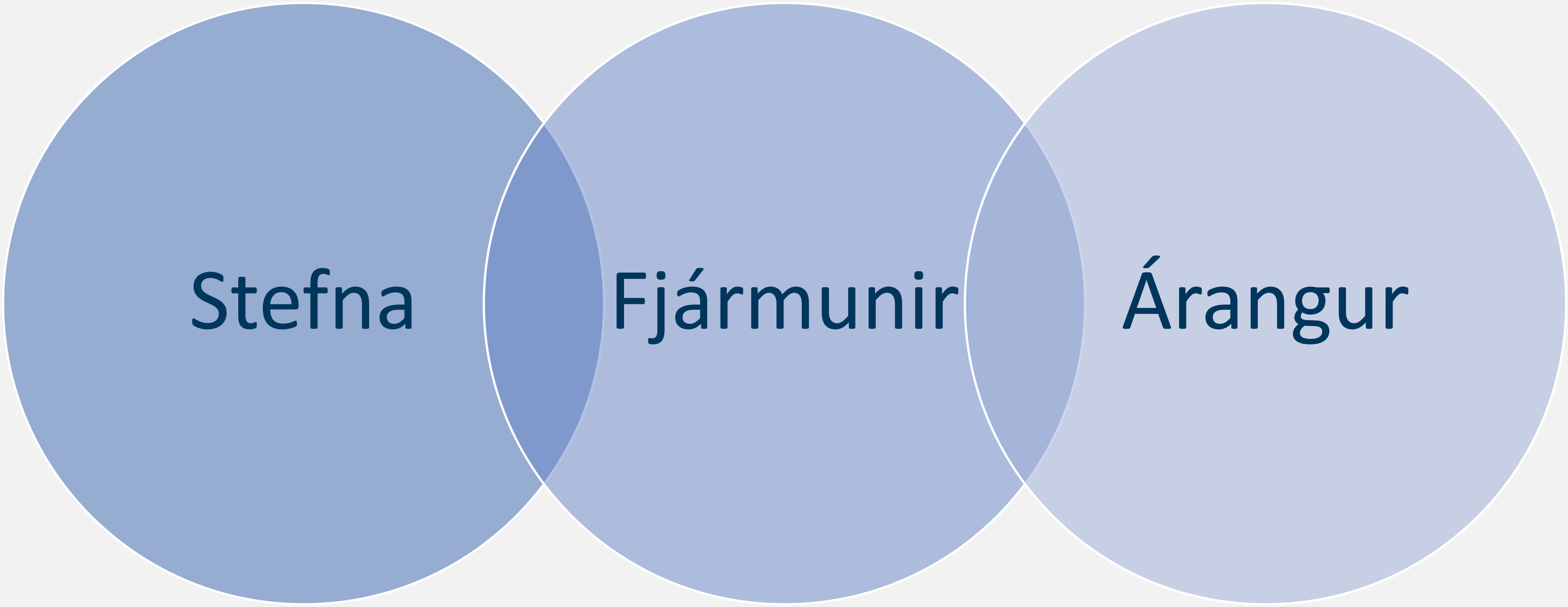

Capacent_

„Sjónlínunan“

Heimsmarkmiðin (17)

Stefna ríkisstjórnar

Málefnasvið (34)

Málaflokkar (101)

Stofnanir (160) og ríkisaðilar

Markmið flæða niður

Sjónlína beint í stefnu ríkisstjórnar

Capacent_

Hlutverk samráðsvettvangs sveitarfélaga um Heimsmarkmiðin og loftlagsmál

1. Miðla þekkingu og reynslu á milli sveitarfélaga
   - *Sveitarfélögin hafa misjafnar áherslur og eru komin mislangt í vinnu við loftslagsmál og heimsmarkmiðin. Samstarfsvettvanginum er ætlað að **miðla þeirri þekkingu og reynslu** sem hefur byggst upp hjá sveitarfélögunum um þessa málaflokka. og þessi vettvangur þarf ekki að hafa áhrif á þá sem eru komnir af stað. Þau sveitarfélög sem eru komin skemmra á veg geta hefðu mikið gagn af því að nýta þá reynslu og þekkingu sem hefur safnast hjá þeim sveitarfélögum sem hafa verið að vinna að heimsmarkmiðunum og loftslagsmálum undanfarin ár.*
2. Greina og grípa tækifæri til samstarfs
   - ***Aukið samtal um loftslagsmál og heimsmarkmiðin** býður upp á að kannaðir verði samstarfsfletir. Samstarf sveitarfélaga um þessa málaflokka getur skilað auknum árangri og aukið hagræði. Um sömu eða samskonar áskoranir er að ræða í mörgum tilfellum og krafa íbúa sveitarfélaganna um lausnir í ýmsum málum krefst oft á tíðum aukins samstarfs.*
3. Kanna tækifæri til sameiginlegrar þróunar á aðferðum til að mæla árangur
   - *Mikilvægt er fyrir sveitarfélögin að geta **metið hvort áætlanir** og stefnumörkun hafi skilað tilætluðum árangri í að vinna að Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna og uppfylla Parísarsamninginn og aðlaga íslenskt samfélag að þeim breytingum sem þegar hafa átt sér stað og fyrirséðar eru vegna loftslagsbreytinga. Með kolefnisbókhaldi getur sveitarfélög skoðað hverjar helstu losunaruppsprettur gróðurhúsalofttegunda eru og einbeitt sér að þeim. Með innleiðingu árangursmælikvarða fyrir heimsmarkmiðin er hægt að meta hvort aðgerðir í nafni markmiðanna hafi skilað tilætluðum árangri.*

Capacent_

Hlutverk samráðsvettvangs sveitarfélaga um Heimsmarkmiðin og loftlagsmál

4. Leita leiða til að greiða fyrir aðgengi sveitarfélaga að fjármagni
   - *Aðgengi sveitarfélaga að fjármagni til að ráðast í framkvæmdir og aðgerðir sem skipta raunverulegu máli í að vinna að Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna og uppfylla Parísarsamninginn og aðlaga íslenskt samfélag að þeim breytingum sem þegar hafa átt sér stað og fyrirséðar eru vegna loftslagsbreytinga er oft takmarkað. Vettvangnum er ætlað að **skoðað þær leiðir sem sveitarfélögin hafa til fjármögnunar**.*
5. Tryggja aðkomu sveitarfélaga að setningu, framfylgd og framþróun reglna og áætlana á þessu sviði
   - *Sveitarfélögin eiga fulltrúa í loftslagsráði, í verkefnisstjórn um aðgerðaáætlun í loftslagsmálum og í verkefnisstjórn heimsmarkmiða. Mikilvægt er fyrir þessa fulltrúa **að hafa greitt aðgengi að grasrótinni** og gæti vettvangurinn orðið gott fóður inn í samstarf af ýmsum toga.*

1. Samstarfsvettvangnum er ætlað að efla og styrkja sveitarfélögin til samstöðu og samtals um þessa málaflokka.
2. Sveitarstjórnir skulu samþykkja loftslagsstefnu fyrir lok árs 2021 samkvæmt breytingu á lögum um loftslagsmál 14. júní 2019. Samstarfsvettvangnum er meðal annars ætlað að aðstoða við gerð loftslagsáætlana sveitarfélaga.*

Tvær leiðir sveitarfélag að innleiðingu HM

1. Heildræn nálgun (holistic approach)
    1. Heimsmarkmiðin notuð til að samhæfa nálgun allra stefnumarkandi skjala sveitarfélagsins
        1. „Some local authorities use the SDGs to mainstream a sustainability perspective across all administrative levels and activities. This is done for instance by linking core steering documents such as Local Plans or Strategies (Hurdal, Bergen, Copenhagen, Kópavogur, Gladsaxe), local goals (Kristiansund, Örebro, Uppsala) or Sustainability and Quality of Life Programmes (Åtvidaberg, Växjö, Helsingborg, Odense) to the 2030 Agenda, by adapting management systems (Kemi, Malmö), or by using the SDGs to guide a merger of municipalities (New Asker).“
        - **Dæmi: Kópavogur**

1. Sérhæfð nálgun (targeted approach)
    1. Heimsmarkmiðin nýtt inn í sérhæfðar stefnur og verkefni
        1. „ When local authorities work with the 2030 Agenda and the SDGs in specific projects or policy areas or for specific purposes.“
        - **Dæmi: Mosfellsbær**

- **Tenglar:**
    - http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:1251563/FULLTEXT03.pdf
    - https://www.local2030.org/

Capacent_

Lög um ársreikninga

- **66. gr. d. Ófjárhagsleg upplýsingagjöf.**

Félag sem fellur undir 9. tölul. og d-lið 11. tölul. 2. gr. og móðurfélög stórra samstæðna *skulu láta fylgja í yfirliti með skýrslu stjórnar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál.* Jafnframt skal gera grein fyrir stefnu félagsins í mannréttindamálum og hvernig félagið spornar við spillingar- og mútumálum. Yfirlitið skal enn fremur innihalda eftirfarandi:

a. stutta lýsingu á viðskiptalíkani félagsins,

b. lýsingu á stefnu félagsins í tengslum við mál samkvæmt þessari grein, ásamt lýsingu á því hvaða áreiðanleikakönnunarferli félagið framfylgir,

c. *yfirlit yfir árangur af stefnu félagsins í málum samkvæmt þessari grein*,

d. lýsingu á meginháættum sem tengjast þessum málum í rekstri félagsins, þ.m.t., eftir því sem við á og í réttu hlutfalli, um viðskiptatengsl þess, vörur eða þjónustu, sem líkleg eru til að hafa skaðleg áhrif á þessum sviðum, og hvernig félagið tekst á við þá áhættu og

e. *ófjárhagslega lykilmælikvarða sem eru viðeigandi fyrir viðkomandi fyrirtæki.*

Capacent_

Ófjárhagslegar upplýsingar

Meðalhóf eða ofgnót upplýsinga

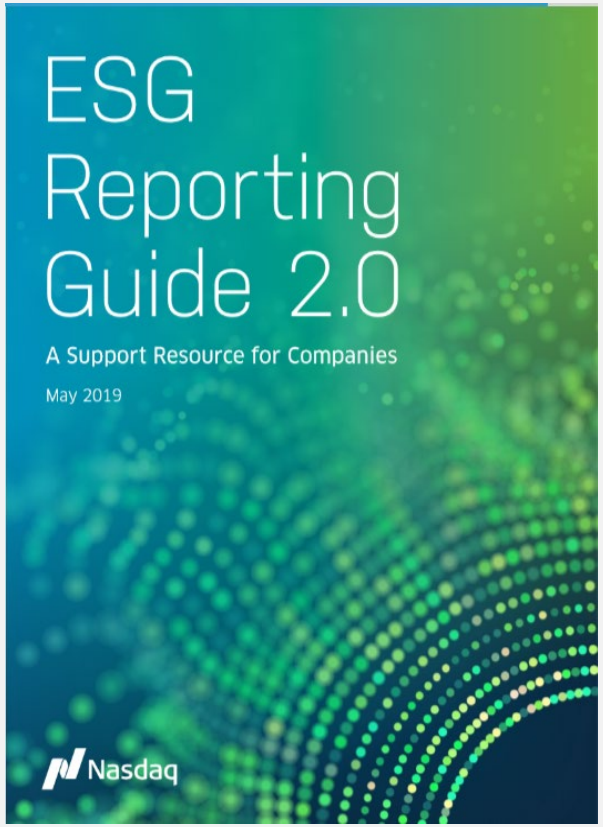

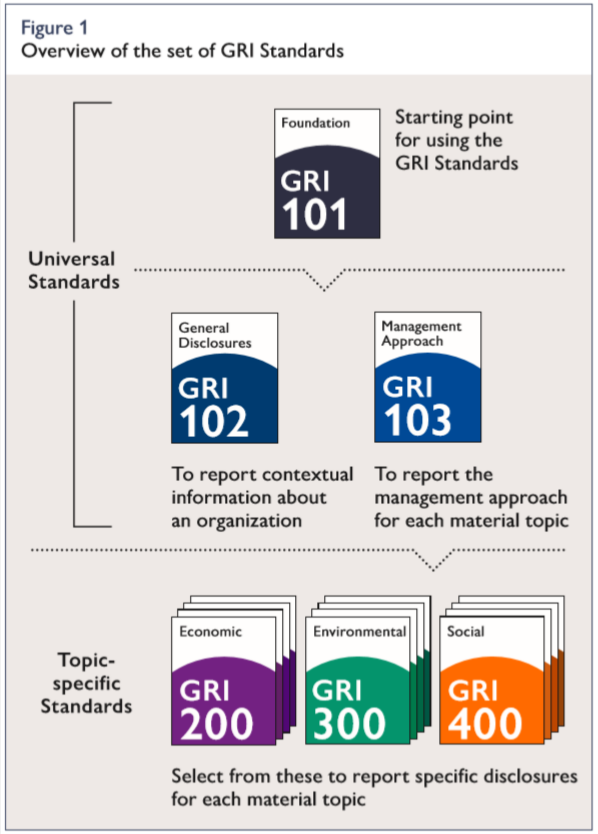

Nokkur dæmi af UFS (EGS) umræðu

Umhverfið

- Loftlagsbreytingar
- Hagnýting auðlinda
- Flokkun sorps
- Mengun
- Náttúruvernd

Samfélagið

- Lífskjarasamningar
- Mannréttindi
- Erlent vinnuafl
- Vinnuaðstaða
- Öororka

Stjórnarhættir

- Peningaþvætti
- Starfskjarastefnur
- Tilnefninganefndir
- Jafnlaunavottun
- Skattasniðganga

Environmental (E)	Social (S)	Corporate Governance (G)
E1. GHG Emissions	S1. CEO Pay Ratio	G1. Board Diversity
E2. Emissions Intensity	S2. Gender Pay Ratio	G2. Board Independence
E3. Energy Usage	S3. Employee Turnover	G3. Incentivized Pay
E4. Energy Intensity	S4. Gender Diversity	G4. Collective Bargaining
E5. Energy Mix	S5. Temporary Worker Ratio	G5. Supplier Code of Conduct
E6. Water Usage	S6. Non-Discrimination	G6. Ethics & Anti-Corruption
E7. Environmental Operations	S7. Injury Rate	G7. Data Privacy
E8. Climate Oversight / Board	S8. Global Health & Safety	G8. ESG Reporting
E9. Climate Oversight / Management	S9. Child & Forced Labor	G9. Disclosure Practices
E10. Climate Risk Mitigation	S10. Human Rights	G10. External Assurance

Sjálfbær þróun

Að tengja sig á ábyrgan hátt við markmið SÞ

RIO+20 United Nations Conference on Sustainable Development

- Reglur Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (e. *Principles for Responsible Investment*).
- Árið 2015 samþykktu Sameinuðu þjóðirnar 17 markmið um sjálfbæra þróun fyrir árin 2015 – 2030. Að mati Sameinuðu þjóðanna eiga ábyrgar fjárfestinga að stuðla að sjálfbærri þróun þar sem **nútíma þörf er mætt án þess að skerða möguleika komandi kynslóða á að mæta þörfum sínum.**
- Markmiðin byggja á þremur meginstoðum; vistfræðilegri, félagslegri og efnahagslegri, sem eru óaðskiljanlegar og háðar hverri annarri.

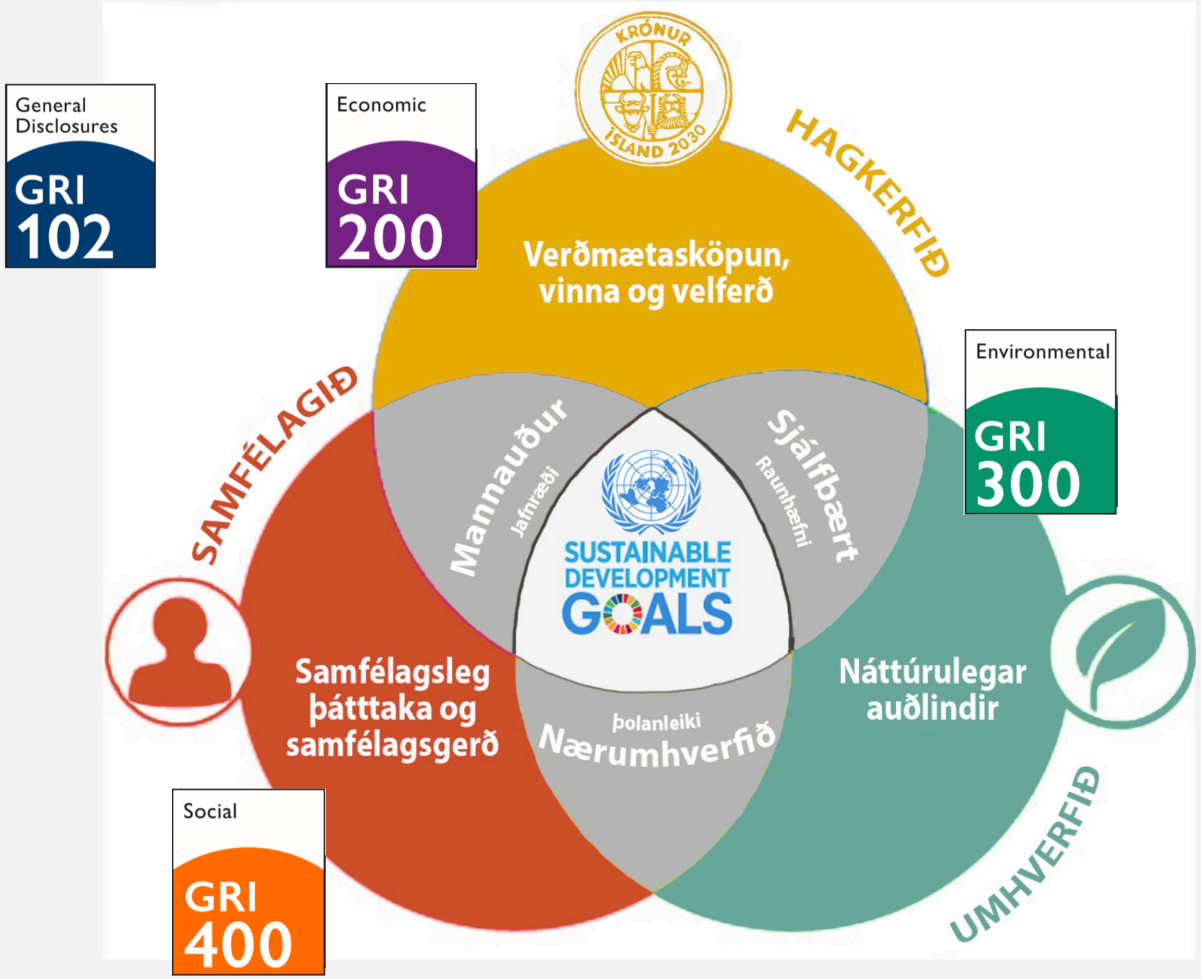

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf VÍS

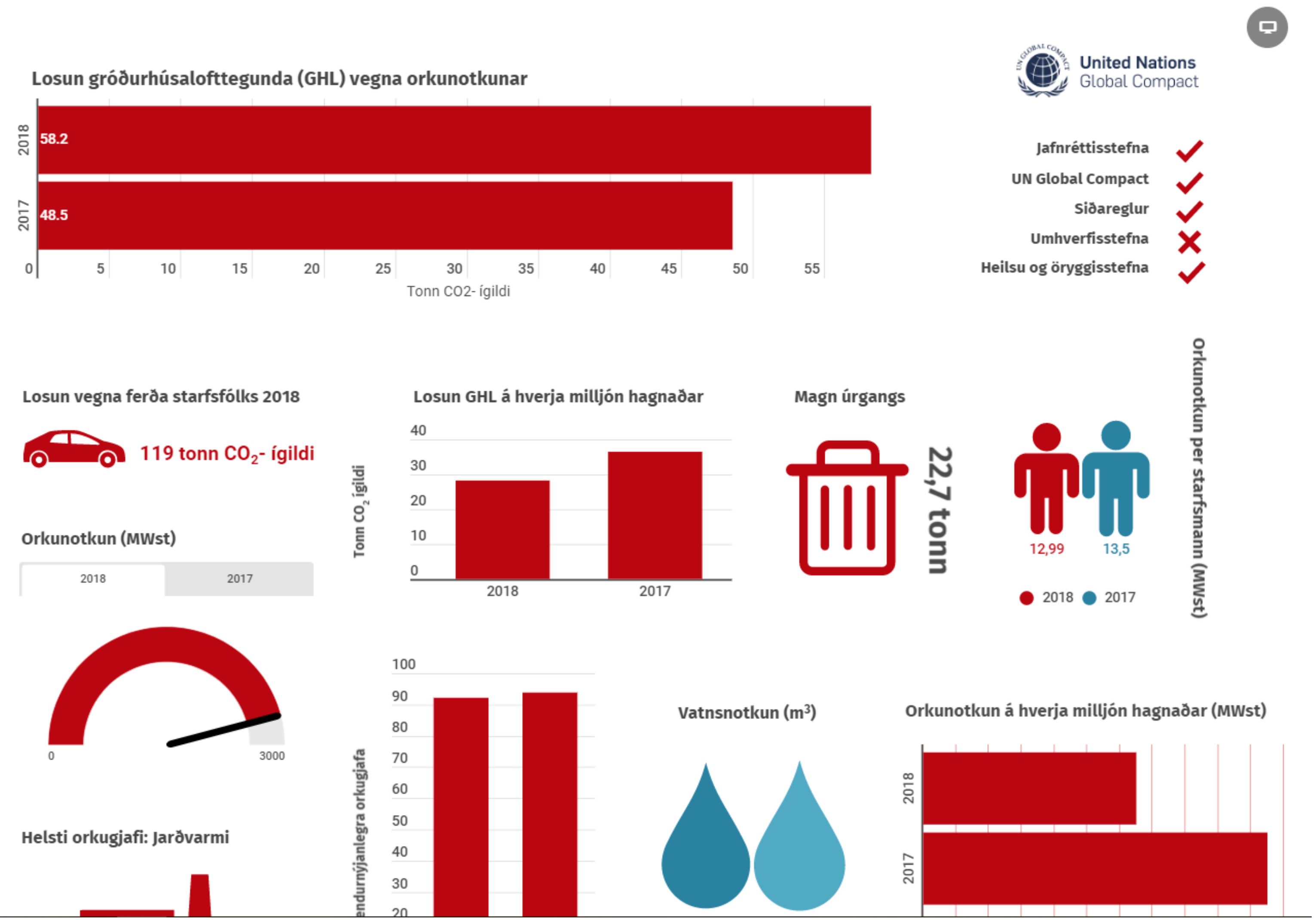

marel ANNUAL REPORT 2018

OUR CONTRIBUTION TO THE UN SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Marel focuses its efforts to benefit people, the planet and its operations on three of the United Nations Sustainable Development Goals:

2 ZERO HUNGER

Goal 2: End hunger, achieve food security, improve nutrition, and promote sustainable agriculture

9 INDUSTRY, INNOVATION AND INFRASTRUCTURE

Goal 9: Build resilient infrastructure, promote inclusive and sustainable industrialization, and foster innovation

12 RESPONSIBLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

Goal 12: Ensure sustainable consumption and production patterns

NASDAQ ESG REPORTING GUIDELINES

In 2017, Marel participated in the NASDAQ Sustainable Markets Initiative for the first time and follows the NASDAQ ESG reporting guidelines. Marel is now part of the initiative for the second time.

ENVIRONMENTAL REPORTING GUIDELINES

	Metric	2018	2017
E1	Direct & indirect GhG emissions	31,475 tCO_2e	28,193* tCO_2e
E2	Emission intensity	26.27 $kgCO_2e$ Per 1000 €	27.10 $kgCO_2e$ Per 1000 €
E3	Energy usage	62.9 GWh	61.6* GWh
E4	Energy intensity	253 KWh per m^2 10.86 MWh per FTE	244* KWh per m^2 12.54* MWh per FTE
E5	Energy mix	Renewables	Natural gas
E6	Water Usage	35,292 m^3 4,982 m^3 reclaimed	- -
E7	Environmental operations	Yes	Yes
E8	Climate related risk oversight	No	No
E9	Sustainability issue oversight	Yes	Yes
E10	Climate risk mitigation	-	-

LANDSHLUTAR

SÓKNARÁÆTLUN
SUÐURLANDS
2020 - 2024
SASS
SAMTÖK
SUNNLENSKRA
SVEITARFÉLAGA

SÓKNARÁÆTLUN
NORÐURLANDS EYSTRA
2020-2024
SÓKNARÁÆTLUN
2020-2024

SÓKNARÁÆTLUN
NORÐURLANDS VESTRA
2020-2024

Sóknaráætlun
Austurlands
2020–2024

SÓKNARÁÆTLUN
HÖFUÐBORGARSVÆÐISINS
2020 - 2024

SÓKNARÁÆTLUN
SUÐURNESJA
2020-2024

SÓKNARÁÆTLUN
VESTFJARÐA
2020-2024
Vestfjarðastofa
Fjórðungssamband
Vestfirðinga

SÓKNARÁÆTLUN
VESTURLANDS
2020 - 2024
SÓKNARÁÆTLUN
VESTURLANDS

Capacent_

FERLI SÓKNARÁÆTLUNAR

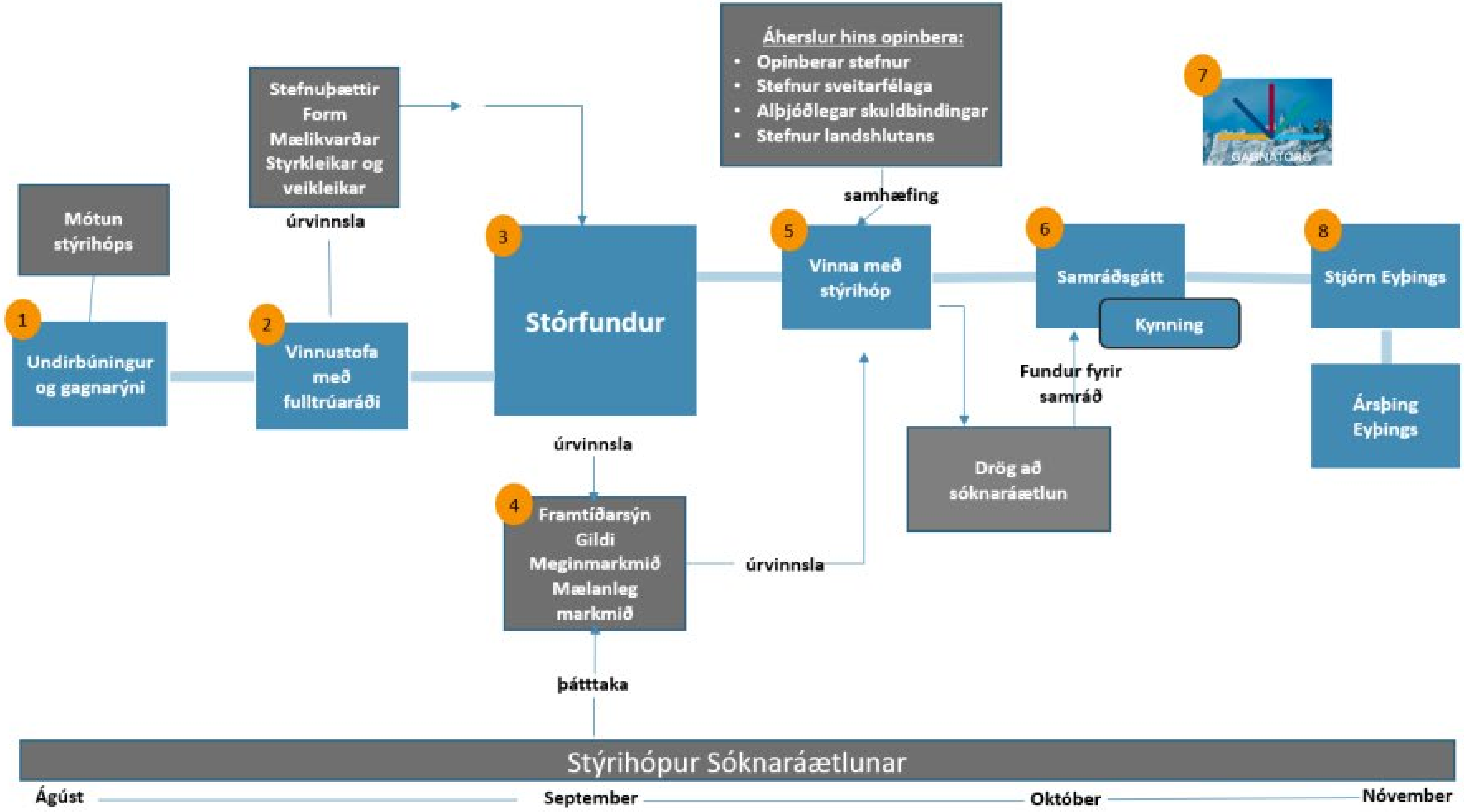

Capacent_

MÆLANLEG MARKMIÐ

1. **Að verðmætasköpun í fyrirtækjum** hækki um **10%**
2. Að **verk- og tæknimenntuðum íbúum** fjölgi um **7,5%**
3. Að hækka **menntunarstig íbúa** um **5%**
4. Að **tekjur atvinnulífsins af ferðmönnum hækki** um **10%**
5. Að fjölga **opinberum störfum (ríkisstörf)** um **10%**
6. Að fyrirtæki auki **framlög til rannsókna og þróunar** um **15%**
7. Að **fjölbreytni starfa** aukist um **5%**

Atvinna & nýsköpun

Stuðla að vexti atvinnulífs, auka **nýsköpun**, hækka **menntunarstig** og fjölga störfum án staðsetningar.

ATVINNA & NÝSKÖPUN

TENGSL VIÐ FORGANGSMARKMIÐ RÍKISSTJÓRNARINNAR

- 4.4 Eigi síðar en árið 2030 hafi ungmennum og fullorðnum með hagnýta kunnáttu fjölgað umtalsvert, þar á meðal á sviði tækni- og starfsmenntunar, til þess að geta gegnt viðeigandi störfum, fengið mannsæmandi vinnu og stundað frumkvöðlastarfsemi.
- 8.2 Aukinni framleiðni í atvinnulífinu verði náð með fjölbreytni, tækninýjungum og nýsköpun, meðal annars með því að beina athygli að vinnuaflsfrekum geirum sem fela í sér mikinn virðisauka.
- 8.4 Fram til ársins 2030 verði nýting auðlinda til neyslu og framleiðslu bætt jafnt og þétt og leitast við að draga úr hagvexti sem gengur á náttúruna í samræmi við tíu ára rammaáætlun um sjálfbæra neyslu og framleiðslu, með hátekjuríkin í fararbroddi.
- 8.9 Eigi síðar en árið 2030 hafi verið mótuð og innleidd stefna í því skyni að stuðla að sjálfbærri ferðaþjónustu sem skapar störf og leggur áherslu á staðbundna menningu og framleiðsluvörur.
- 9.5 Vísindarannsóknir verði efldar og tæknigeta atvinnugreina í öllum löndum endurbætt, þar á meðal í þróunarlöndum. Eigi síðar en árið 2030 verði ýtt undir nýsköpun og fjölgað störfum við rannsóknir og þróun fyrir hverja milljón íbúa, auk þess sem útgjöld til rannsókna og þróunar hins opinbera og einkageirans verði aukin.

9 mælikvarðar?

49 mælikvarðar

36 forgangsmarkmið

Sóknar áætlun | Sóknar áætlun | Sóknar áætlun | Sóknar áætlun | Sóknar áætlun | Sóknar áætlun | Sóknar áætlun | Sóknar áætlun

Hvernig tileinka sveitarfélög sér HM og innleiða og mæla áhrif sín –

Mögulegt ferli

2
Forgangsmarkmið sveitarfélaga ákveðin

3
Val á mælikvörðum sem styðja forgansmarkmið sveitarfélaga

1
Byggja nálgun á forgangsmarkmiðum úr sóknaráætlunum

4
Grunnlína lögð á landshlutavettvangi?

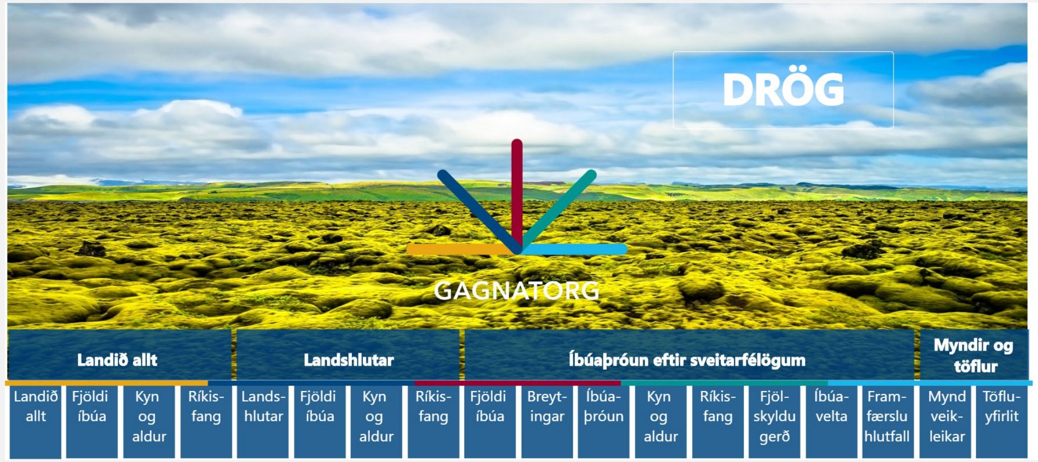

Capacent_

36 forgangsmarkmið sóknaráætlana

2.4 Eigi síðar en árið 2030 verði sjálfbærni í matvælaframleiðslu tryggð og teknir upp starfshættir sem auka framleiðni og framleiðslu í landbúnaði, sem viðheldur vistkerfunum, dregur úr hættu af völdum loftslagsbreytinga, veðurofsa, þurrka, flóða og annarra hamfara og bætir land og jarðveg til lengri tíma litið.

3.4 Eigi síðar en árið 2030 hafi ótímabærum dauðsföllum af völdum annarra sjúkdóma en smitsjúkdóma verið fækkað um þriðjung með fyrirbyggjandi aðgerðum og meðferð og stuðlað að geðheilbrigði og vellíðan.

3.5 Efldar verði forvarnir og meðferð vegna misnotkunar vímuefna, þar á meðal fíkniefna og áfengis.

3.6 Eigi síðar en árið 2020 verði búið að ná fjölda dauðsfalla og alvarlega slasaðra vegna umferðarslysa niður um helming á heimsvísu.

4.3 Eigi síðar en árið 2030 verði öllum konum og körlum tryggður jafn aðgangur að góðu tækni-, starfs- og framhaldsnámi, þar á meðal á háskólastigi, á viðráðanlegu verði.

4.4 Eigi síðar en árið 2030 hafi ungmennum og fullorðnum með hagnýta kunnáttu fjölgað umtalsvert, þar á meðal á sviði tækniog starfsmenntunar, til þess að geta gegnt viðeigandi störfum, fengið mannsæmandi vinnu og stundað frumkvöðlastarfsemi.

4.7 Eigi síðar en árið 2030 verði tryggt að allir nemendur öðlist nauðsynlega þekkingu og færni til þess að ýta undir sjálfbæra þróun, meðal annars með menntun sem er ætlað að efla sjálfbæra þróun og sjálfbæran lífsstíl, með því að hlúa að friðsamlegri menningu, með mannréttindum, kynjajafnrétti, alheimsvitund, viðurkenndri menningarlegri fjölbreytni og framlagi menningar til sjálfbærrar þróunar.

6.3 Eigi síðar en árið 2030 verði vatnsgæði aukin með því að draga úr mengun, útiloka óæskilega sorplosun og lágmarka losun hættulegra efna og efnablandna. Hlutfall óunnins skólps og frárennslisvatns verði minnkað um helming og endurvinnsla og örugg endurnýting aukin til muna um heim allan.

6.6 Eigi síðar en árið 2020 verði unnið að úrræðum til að vernda og endurheimta vatnstengd vistkerfi, þ.m.t. fjalllendi, skóga, votlendi, ár, grunnvatnsból og vötn.

7.1 Eigi síðar en árið 2030 verði nútímaleg og áreiðanleg orkuþjónusta í boði alls staðar í heiminum á viðráðanlegu verði.

7.2 Eigi síðar en árið 2030 hafi hlutfall endurnýjanlegrar orku af orkugjöfum heimsins aukist verulega.

8.2 Aukinni framleiðni í atvinnulífinu verði náð með fjölbreytni, tækninýjungum og nýsköpun, meðal annars með því að beina athygli að vinnuaflsfrekum geirum sem fela í sér mikinn virðisauka.

8.4 Fram til ársins 2030 verði nýting auðlinda til neyslu og framleiðslu bætt jafnt og þétt og leitast við að draga úr hagvexti sem gengur á náttúruna í samræmi við tíu ára rammaáætlun um sjálfbæra neyslu og framleiðslu, með hátekjuríkin í fararbroddi.

8.5 Eigi síðar en árið 2030 verði full vinna og mannsæmandi störf í boði fyrir allar konur og karla, þar á meðal ungt fólk og fatlað fólk, og sömu laun greidd fyrir jafnverðmæt störf.

8.9 Eigi síðar en árið 2030 hafi verið mótuð og innleidd stefna í því skyni að stuðla að sjálfbærri ferðaþjónustu sem skapar störf og leggur áherslu á staðbundna menningu og framleiðsluvörur.

Capacent_

36 forgangsmarkmið sóknaráætlana

9.1 Þróaðir verði traustir innviðir, sjálfbærir og sveigjanlegir, hvort sem er staðbundnir eða yfir landamæri, í því skyni að styðja við efnahagsþróun og velmegun þar sem lögð verði áhersla á jafnt aðgengi á viðráðanlegu verði fyrir alla.

9.4 Eigi síðar en árið 2030 verði innviðir styrktir og atvinnugreinar endurskipulagðar til að gera þær sjálfbærar, nýting auðlinda verði skilvirkari og í auknum mæli innleiði hvert og eitt land tækni og umhverfisvæna verkferla eftir getu.

9.5 Vísindarannsóknir verði efldar og tæknigeta atvinnugreina í öllum löndum endurbætt, þar á meðal í þróunarlöndum. Eigi síðar en árið 2030 verði ýtt undir nýsköpun og fjölgað störfum við rannsóknir og þróun fyrir hverja milljón íbúa, auk þess sem útgjöld til rannsókna og þróunar hins opinbera og einkageirans verði aukin.

10.2 Eigi síðar en árið 2030 verði öllum gert kleift að taka þátt í félagslífi og hafa afskipti af efnahagsmálum og stjórnmálum, án tillits til aldurs, kyns, fötlunar, kynþáttar, þjóðernis, uppruna, trúarbragða, efnahags eða annarrar stöðu.

10.3 Tryggð verði jöfn tækifæri og dregið úr ójöfnuði, meðal annars með afnámi laga, breyttri stefnumótun og starfsháttum sem ala á mismunun, samhliða því að þrýsta á lagasetningu, stefnumótun og starfshætti sem styðja við markmiðið.

11.2 Eigi síðar en árið 2030 geti allir ferðast með öruggum sjálfbærum samgöngutækjum á viðráðanlegu verði á bættu vegakerfi. Lögð verði áhersla á betri almenningssamgöngur sem taka mið af fólki í viðkvæmri stöðu, konum, börnum, fötluðu fólki og öldruðum.

11.4 Blásið til sóknar til þess að vernda og tryggja náttúru- og menningararfleifð heimsins.

11.6 Eigi síðar en árið 2030 verði dregið úr skaðlegum umhverfisáhrifum í borgum, meðal annars með því að bæta loftgæði og meðhöndlun úrgangs.

11.A Stutt verði við jákvæð efnahags-, félags- og umhverfisleg tengsl milli þéttbýlis, þéttbýlla svæða í borgarjaðri og dreifbýlissvæða með því að styrkja áætlanir um byggðaþróun á landsvísu og innan svæða.

12.2 Eigi síðar en árið 2030 verði markmiðum um sjálfbæra og skilvirka nýtingu náttúruauðlinda náð.

12.7 Stuðlað verði að sjálfbæru verklagi við opinber innkaup í samræmi við innlenda stefnu og forgangsröðun.

13.2 Ráðstafanir vegna loftslagsbreytinga verði að finna í landsáætlunum, stefnumótunum og skipulagi.

Capacent_

36 forgangsmarkmið sóknaráætlana

14.3 Unnið gegn súrnun sjávar og skaðlegum áhrifum haldið í skefjum, t.d. með því að efla vísindasamstarf á því sviði.

15.1 Eigi síðar en árið 2020 verði vistkerfi á landi og í ferskvatni vernduð og stuðlað að sjálfbærri nýtingu þeirra og endurheimt, einkum skóga, votlendis, fjalllendis og þurrkasvæða, í samræmi við skuldbindingar samkvæmt alþjóðasamningum.

15.2 Eigi síðar en árið 2020 hafi tekist að efla sjálfbærni skóga af öllu tagi, stöðva skógareyðingu, endurheimta hnignandi skóga og auka verulega nýskógrækt og endurrækta skóga um allan heim.

15.5 Gripið verði til brýnna og nauðsynlegra aðgerða til að sporna við hnignun náttúrulegra búsvæða og líffræðilegrar fjölbreytni. Eigi síðar en árið 2020 verði gripið til aðgerða til að vernda tegundir í bráðri hættu og koma í veg fyrir útrýmingu þeirra.

15.8 Gripið verði til ráðstafana eigi síðar en árið 2020 til að koma í veg fyrir aðflutning ágengra, framandi tegunda og dregið verulega úr áhrifum þeirra á vistkerfi á landi og í vatni. Tegundunum efst á lista verði útrýmt eða útbreiðslu þeirra eða fjölgun stýrt.

15.9 Eigi síðar en árið 2020 verði tekið tillit til gildis vistkerfis og líffræðilegrar fjölbreytni við gerð lands- og svæðisáætlana og í öllu þróunarferli, skýrslugerðum og aðgerðum til að draga úr fátækt.

16.1 Dregið verði verulega úr hvers kyns ofbeldi og dauðsföllum sem rekja má til þess.

16.10 Almenningur hafi aðgengi að upplýsingum og grundvallarréttindi verði tryggð í samræmi við landslöggjöf og alþjóðasamninga.

17.17 Hvetja til skilvirkra samstarfsverkefna hjá hinu opinbera, milli opinbera geirans og einkaaðila og á meðal borgaranna og styðja við slík verkefni. Við framkvæmd þeirra verði byggt á reynslu af samstarfsverkefnum almennt og útsjónarsemi höfð í fyrirrúmi.

Kópavogur

AÐFERÐ Í KÓPAVOGI

Við val á yfirmarkmiðum hjá Kópavogsbæ var litið til þriggja þátta. Í fyrsta lagi forgangsmarkmiða ríkisstjórnar Íslands, í öðru lagi afstöðu Heimssambands sveitarfélaga til þess hvaða undirmarkmið falla að verkefnum sveitarfélaga og loks verkefna sem Kópavogsbær hefur skuldbundið til að vinna að svo sem innleiðingu Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna.

Með þessari afmörkun eru forgangsmarkmið bæjarstjórnar Kópavogs, og þar með yfirmarkmið í heildarstefnu sveitarfélagsins, 36 talsins.

Kópavogur 36

1.2 Eigi síðar en árið 2030 búi a.m.k. helmingi færri karlar, konur og börn, óháð aldri, við fátækt eins og hún er skilgreind í hverju landi.

3.4 Eigi síðar en árið 2030 hafi ótímabærum dauðsföllum af völdum annarra sjúkdóma en smitsjúkdóma verið fækkað um þriðjung með fyrirbyggjandi aðgerðum og meðferð og stuðlað að geðheilbrigði og vellíðan.

3.6 Eigi síðar en árið 2020 verði búið að ná fjölda dauðsfalla og alvarlega slasaðra vegna umferðarslysa niður um helming á heimsvísu.

4.4 Eigi síðar en árið 2030 hafi ungmennum og fullorðnum með hagnýta kunnáttu fjölgað umtalsvert, þar á meðal á sviði tækni- og starfsmenntunar, til þess að geta gegnt viðeigandi störfum, fengið mannsæmandi vinnu og stundað frumkvöðlastarfsemi.

4.7 Eigi síðar en árið 2030 verði tryggt að allir nemendur öðlist nauðsynlega þekkingu og færni til þess að ýta undir sjálfbæra þróun, meðal annars með menntun sem er ætlað að efla sjálfbæra þróun og sjálfbæran lífsstíl, með því að hlúa að friðsamlegri menningu, með mannréttindum, kynjajafnrétti, alheimsvitund, viðurkenndri menningarlegri fjölbreytni og framlagi menningar til sjálfbærrar þróunar.

5.2 Hvers kyns ofbeldi gagnvart konum og stúlkum á opinberum vettvangi sem og í einkalífi, þ.m.t. mansal, kynferðisleg misneyting og misneyting af öðru tagi, verði ekki liðið og regluverk sem styður við ofbeldi afnumið.

6.3 Eigi síðar en árið 2030 verði vatnsgæði aukin með því að draga úr mengun, útiloka óæskilega sorplosun og lágmarka losun hættulegra efna og efnablandna. Hlutfall óunnins skólps og frárennslisvatns verði minnkað um helming og endurvinnsla og örugg endurnýting aukin til muna um heim allan.

6.5 Eigi síðar en árið 2030 verði stjórnun vatnsauðlinda samþætt á öllum sviðum, meðal annars með samstarfi yfir landamæri eftir því sem við á.

6.6 Eigi síðar en árið 2020 verði unnið að úrræðum til að vernda og endurheimta vatnstengd vistkerfi, þ.m.t. fjalllendi, skóga, votlendi, ár, grunnvatnsból og vötn.

8.5 Eigi síðar en árið 2030 verði full vinna og mannsæmandi störf í boði fyrir allar konur og karla, þar á meðal ungt fólk og fatlað fólk, og sömu laun greidd fyrir jafnverðmæt störf.

8.9 Eigi síðar en árið 2030 hafi verið mótuð og innleidd stefna í því skyni að stuðla að sjálfbærri ferðaþjónustu sem skapar störf og leggur áherslu á staðbundna menningu og framleiðsluvörur.

Kópavogur 36

9.1 Þróaðir verði traustir innviðir, sjálfbærir og sveigjanlegir, hvort sem er staðbundnir eða yfir landamæri, í því skyni að styðja við efnahagsþróun og velmegun þar sem lögð verði áhersla á jafnt aðgengi á viðráðanlegu verði fyrir alla.

9.C Aðgengi að upplýsinga- og fjarskiptatækni verði aukið verulega og lagt kapp á að almenningur hafi aðgang að netinu á viðráðanlegu verði í þeim þróunarlöndum sem eru skemmst á veg komin.

10.2 Eigi síðar en árið 2030 verði öllum gert kleift að taka þátt í félagslífi og hafa afskipti af efnahagsmálum og stjórnmálum, án tillits til aldurs, kyns, fötlunar, kynþáttar, þjóðernis, uppruna, trúarbragða, efnahags eða annarrar stöðu.

10.3 Tryggð verði jöfn tækifæri og dregið úr ójöfnuði, meðal annars með afnámi laga, breyttri stefnumótun og starfsháttum sem ala á mismunun, samhliða því að þrýsta á lagasetningu, stefnumótun og starfshætti sem styðja við markmiðið.

11.1 Eigi síðar en árið 2030 geti allir orðið sér úti um fullnægjandi og öruggt húsnæði á viðráðanlegu verði, fátækrahverfi verði endurbætt og grunnþjónusta standi öllum til boða.

11.2 Eigi síðar en árið 2030 geti allir ferðast með öruggum sjálfbærum samgöngutækjum á viðráðanlegu verði á bættu vegakerfi. Lögð verði áhersla á betri almenningssamgöngur sem taka mið af fólki í viðkvæmri stöðu, konum, börnum, fötluðu fólki og öldruðum.

11.3 Eigi síðar en árið 2030 verði fjölgun í þéttbýli sjálfbær og íbúar alls staðar í heiminum taki meiri þátt í skipulagsmálum og samkomulagi um sjálfbærni.

11.4 Blásið til sóknar til þess að vernda og tryggja náttúru- og menningararfleifð heimsins.

11.6 Eigi síðar en árið 2030 verði dregið úr skaðlegum umhverfisáhrifum í borgum, meðal annars með því að bæta loftgæði og meðhöndlun úrgangs.

11.7 Eigi síðar en árið 2030 verði græn svæði gerð örugg og aðgengileg fyrir almenning, einkum konur og börn, aldraða og fatlað fólk.

11.A Stutt verði við jákvæð efnahags-, félags- og umhverfisleg tengsl milli þéttbýlis, þéttbýlla svæða í borgarjaðri og dreifbýlissvæða með því að styrkja áætlanir um byggðaþróun á landsvísu og innan svæða.

12.2 Eigi síðar en árið 2030 verði markmiðum um sjálfbæra og skilvirka nýtingu náttúruauðlinda náð.

12.7 Stuðlað verði að sjálfbæru verklagi við opinber innkaup í samræmi við innlenda stefnu og forgangsröðun.

Kópavogur 36

13.1 Auka viðbragðsáætlanir og forvarnir við vá af völdum loftslagsbreytinga og náttúruhamfara alls staðar í heiminum.

13.2 Ráðstafanir vegna loftslagsbreytinga verði að finna í landsáætlunum, stefnumótunum og skipulagi.

14.2 Eigi síðar en árið 2020 verði gengið vel um vistkerfi sjávar og stranda og þau vernduð á sjálfbæran hátt til að koma í veg fyrir skaðleg áhrif, þar á meðal með því að grípa til aðgerða til að endurheimta og hlúa að vistkerfunum og njóta ábatans.

15.1 Eigi síðar en árið 2020 verði vistkerfi á landi og í ferskvatni vernduð og stuðlað að sjálfbærri nýtingu þeirra og endurheimt, einkum skóga, votlendis, fjalllendis og þurrkasvæða, í samræmi við skuldbindingar samkvæmt alþjóðasamningum.

15.2 Eigi síðar en árið 2020 hafi tekist að efla sjálfbærni skóga af öllu tagi, stöðva skógareyðingu, endurheimta hnignandi skóga og auka verulega nýskógrækt og endurrækta skóga um allan heim.

15.5 Gripið verði til brýnna og nauðsynlegra aðgerða til að sporna við hnignun náttúrulegra búsvæða og líffræðilegrar fjölbreytni. Eigi síðar en árið 2020 verði gripið til aðgerða til að vernda tegundir í bráðri hættu og koma í veg fyrir útrýmingu þeirra.

15.9 Eigi síðar en árið 2020 verði tekið tillit til gildis vistkerfis og líffræðilegrar fjölbreytni við gerð lands- og svæðisáætlana og í öllu þróunarferli, skýrslugerðum og aðgerðum til að draga úr fátækt.

16.1 Dregið verði verulega úr hvers kyns ofbeldi og dauðsföllum sem rekja má til þess.

16.2 Tekið verði fyrir misnotkun, misneytingu, mansal og hvers kyns ofbeldi gegn börnum og pyntingar verði upprættar.

16.6 Byggðar verði upp skilvirkar og ábyrgar stofnanir á öllum sviðum sem hafa gagnsæi að leiðarljósi.

16.7 Teknar verði ákvarðanir á öllum sviðum þar sem brugðist er við aðstæðum og víðtæk þátttaka tryggð.

17.17 Hvetja til skilvirkra samstarfsverkefna hjá hinu opinbera, milli opinbera geirans og einkaaðila og á meðal borgaranna og styðja við slík verkefni. Við framkvæmd þeirra verði byggt á reynslu af samstarfsverkefnum almennt og útsjónarsemi höfð í fyrirrúmi.

Mælikvarðar

2.4 Eigi síðar en árið 2030 verði sjálfbærni í matvælaframleiðslu tryggð og teknir upp starfshættir sem auka framleiðni og framleiðslu í landbúnaði, sem viðheldur vistkerfunum, dregur úr hættu af völdum loftslagsbreytinga, veðurofsa, þurrka, flóða og annarra hamfara og bætir land og jarðveg til lengri tíma litið.

2.4.1 Verið að kanna gagnalindir

Hlutfall landbúnaðarsvæðis til framleiðslu og sjálfbærs landbúnaðar.

2 EKKERT HUNGUR

Mælikvarðar

3.4 Eigi síðar en árið 2030 hafi ótímabærum dauðsföllum af völdum annarra sjúkdóma en smitsjúkdóma verið fækkað um þriðjung með fyrirbyggjandi aðgerðum og meðferð og stuðlað að geðheilbrigði og vellíðan.

3.5 Efldar verði forvarnir og meðferð vegna misnotkunar vímuefna, þar á meðal fíkniefna og áfengis.

3.6 Eigi síðar en árið 2020 verði búið að ná fjölda dauðsfalla og alvarlega slasaðra vegna umferðarslysa niður um helming á heimsvísu.

3.5.2 Birt

Skaðleg notkun áfengis, skilgreint út frá innlendu samhengi sem áfengisnotkun á mann (15 ára og eldri) innan almanaksárs, í lítrum af hreinu áfengi.

3.6.1 Birt

Dánartíðni af völdum umferðarslysa.

Mælikvarðar

4.3 Eigi síðar en árið 2030 verði öllum konum og körlum tryggður jafn aðgangur að góðu tækni-, starfs- og framhaldsnámi, þar á meðal á háskólastigi, á viðráðanlegu verði.

4.4 Eigi síðar en árið 2030 hafi ungmennum og fullorðnum með hagnýta kunnáttu fjölgað umtalsvert, þar á meðal á sviði tækniog starfsmenntunar, til þess að geta gegnt viðeigandi störfum, fengið mannsæmandi vinnu og stundað frumkvöðlastarfsemi.

4.7 Eigi síðar en árið 2030 verði tryggt að allir nemendur öðlist nauðsynlega þekkingu og færni til þess að ýta undir sjálfbæra þróun, meðal annars með menntun sem er ætlað að efla sjálfbæra þróun og sjálfbæran lífsstíl, með því að hlúa að friðsamlegri menningu, með mannréttindum, kynjajafnrétti, alheimsvitund, viðurkenndri menningarlegri fjölbreytni og framlagi menningar til sjálfbærrar þróunar.

4.3.1 Verið að kanna gagnalindir

Þátttökuhlutfall ungmenna og fullorðinna í formlegu og óformlegu námi og þjálfun á síðastliðnum 12 mánuðum, eftir kyni.

4.4.1 Birt

Hlutfall ungmenna og fullorðinna sem búa yfir upplýsinga- og fjarskiptatækniþekkingu, eftir tegund þekkingar.

4.7.1 Verið að kanna gagnalindir

Að hvaða marki i. menntun í heimsborgararétti og ii. menntun í sjálfbærri þróun, þ.m.t. í kynjajafnrétti og mannréttindum, hefur verið felld inn á öllum stigum í a) innlendar menntunaráætlanir, b) námskrár, c) kennaramenntun og d) mat á nemendum.

Mælikvarðar

6.3 Eigi síðar en árið 2030 verði vatnsgæði aukin með því að draga úr mengun, útiloka óæskilega sorplosun og lágmarka losun hættulegra efna og efnablandna. Hlutfall óunnins skólps og frárennslisvatns verði minnkað um helming og endurvinnsla og örugg endurnýting aukin til muna um heim allan.

6.6 Eigi síðar en árið 2020 verði unnið að úrræðum til að vernda og endurheimta vatnstengd vistkerfi, þ.m.t. fjalllendi, skóga, votlendi, ár, grunnvatnsból og vötn.

6.3.1 Birt

Hlutfall skólps sem fær örugga meðhöndlun.

6.3.2 Verið að kanna gagnalindir

Hlutfall vatnshlota með góðum vatnsgæðum.

6.6.1 Birt

Breyting á umfangi vatnstengdra vistkerfa með tímanum.

6 HREINT VATN OG HREINLÆTISAÐSTAÐA

Mælikvarðar

7.1 Eigi síðar en árið 2030 verði nútímaleg og áreiðanleg orkuþjónusta í boði alls staðar í heiminum á viðráðanlegu verði.

7.2 Eigi síðar en árið 2030 hafi hlutfall endurnýjanlegrar orku af orkugjöfum heimsins aukist verulega.

7.1.1 Birt

Hlutfall íbúa með aðgang að rafmagni.

7.1.2 Birt

Hlutfall íbúa sem reiða sig fyrst og fremst á hreint eldsneyti og tækni.

7.2.1 Birt

Hlutur endurnýjanlegrar orku í heildarorkunotkun.

Mælikvarðar

8.2 Aukinni framleiðni í atvinnulífinu verði náð með fjölbreytni, tækninýjungum og nýsköpun, meðal annars með því að beina athygli að vinnuaflsfrekum geirum sem fela í sér mikinn virðisauka.

8.4 Fram til ársins 2030 verði nýting auðlinda til neyslu og framleiðslu bætt jafnt og þétt og leitast við að draga úr hagvexti sem gengur á náttúruna í samræmi við tíu ára rammaáætlun um sjálfbæra neyslu og framleiðslu, með hátekjuríkin í fararbroddi.

8.5 Eigi síðar en árið 2030 verði full vinna og mannsæmandi störf í boði fyrir allar konur og karla, þar á meðal ungt fólk og fatlað fólk, og sömu laun greidd fyrir jafnverðmæt störf.

8.9 Eigi síðar en árið 2030 hafi verið mótuð og innleidd stefna í því skyni að stuðla að sjálfbærri ferðaþjónustu sem skapar störf og leggur áherslu á staðbundna menningu og framleiðsluvörur.

8.2.1 — Birt

Árlegur vaxtarhraði raunverulegrar vergrar landsframleiðslu á hvern vinnandi einstakling.

8.4.1 — Verið að kanna gagnalindir

Efnisspor, efnisspor á mann og efnisspor miðað við verga landsframleiðslu.

8.4.2 — Verið að kanna gagnalindir

Innlend efnisnotkun, innlend efnisnotkun á mann og innlend efnisnotkun miðað við verga landsframleiðslu.

8.5.1 — Verið að kanna gagnalindir

Meðaltímakaup starfandi karla og kvenna, eftir starfi, aldri og fötluðum einstaklingum.

8.5.2 — Birt

Atvinnuleysishlutfall eftir kyni, aldri og fötluðum einstaklingum.

8.9.1 — Birt

Bein verg landsframleiðsla af ferðaþjónustu sem hlutfall af vergri heildarlandsframleiðslu og vaxtarhraða.

8.9.2 — Verið að kanna gagnalindir

Hlutfall starfa í sjálfbærri ferðaþjónustu af heildarstarfafjölda í ferðaþjónustu.

Mælikvarðar

9.1 Þróaðir verði traustir innviðir, sjálfbærir og sveigjanlegir, hvort sem er staðbundnir eða yfir landamæri, í því skyni að styðja við efnahagsþróun og velmegun þar sem lögð verði áhersla á jafnt aðgengi á viðráðanlegu verði fyrir alla.

9.4 Eigi síðar en árið 2030 verði innviðir styrktir og atvinnugreinar endurskipulagðar til að gera þær sjálfbærar, nýting auðlinda verði skilvirkari og í auknum mæli innleiði hvert og eitt land tækni og umhverfisvæna verkferla eftir getu.

9.5 Vísindarannsóknir verði efldar og tæknigeta atvinnugreina í öllum löndum endurbætt, þar á meðal í þróunarlöndum. Eigi síðar en árið 2030 verði ýtt undir nýsköpun og fjölgað störfum við rannsóknir og þróun fyrir hverja milljón íbúa, auk þess sem útgjöld til rannsókna og þróunar hins opinbera og einkageirans verði aukin.

9.1.1 — Birt

Hlutfall íbúa í dreifbýli sem býr í innan við 2 km fjarlægð frá heilsársvegi.

9.1.2 — Verið að kanna gagnalindir

Farþega- og vöruflutningageta, eftir flutningsmáta.

9.4.1 — Birt

Koltvísýringslosun á virðisaukaeiningu.

9.5.1 — Birt

Útgjöld til rannsókna og þróunar sem hlutfall af vergri landsframleiðslu.

9.5.2 — Birt

Vísindamenn (í jafngildi fullrar stöðu) á hverja milljón íbúa.

9 NÝSKÖPUN OG UPPBYGGING

Mælikvarðar

10.2 Eigi síðar en árið 2030 verði öllum gert kleift að taka þátt í félagslífi og hafa afskipti af efnahagsmálum og stjórnmálum, án tillits til aldurs, kyns, fötlunar, kynþáttar, þjóðernis, uppruna, trúarbragða, efnahags eða annarrar stöðu.

10.3 Tryggð verði jöfn tækifæri og dregið úr ójöfnuði, meðal annars með afnámi laga, breyttri stefnumótun og starfsháttum sem ala á mismunun, samhliða því að þrýsta á lagasetningu, stefnumótun og starfshætti sem styðja við markmiðið.

10.2.1 Verið að kanna gagnalindir

Hlutfall fólks með undir helming af meðaltekjum, eftir kyni, aldri og fötluðum einstaklingum.

10.3.1 Verið að kanna gagnalindir

Hlutfall íbúa sem tilkynnt hafa um persónulega reynslu af mismunun eða áreitni á síðastliðnum 12 mánuðum á grundvelli mismununar sem bönnuð eru samkvæmt alþjóðlegum mannréttindalögum.

Mælikvarðar

11.2 Eigi síðar en árið 2030 geti allir ferðast með öruggum sjálfbærum samgöngutækjum á viðráðanlegu verði á bættu vegakerfi. Lögð verði áhersla á betri almenningssamgöngur sem taka mið af fólki í viðkvæmri stöðu, konum, börnum, fötluðu fólki og öldruðum.

11.4 Blásið til sóknar til þess að vernda og tryggja náttúru- og menningararfleifð heimsins.

11.6 Eigi síðar en árið 2030 verði dregið úr skaðlegum umhverfisáhrifum í borgum, meðal annars með því að bæta loftgæði og meðhöndlun úrgangs.

11.A Stutt verði við jákvæð efnahags-, félags- og umhverfisleg tengsl milli þéttbýlis, þéttbýlla svæða í borgarjaðri og dreifbýlissvæða með því að styrkja áætlanir um byggðaþróun á landsvísu og innan svæða.

11.2.1 Birt

Hlutfall íbúa með auðvelt aðgengi að almenningssamgöngum, eftir kyni, aldri og fötluðum einstaklingum.

11.6.1 Birt

Hlutfall fasts úrgangs frá þéttbýli sem er safnað saman með reglubundnum hætti og er fargað með viðunandi hætti sem hlutfall af heildarmagni fasts úrgangs í þéttbýli, eftir borgum.

11.4.1 Verið að kanna gagnalindir

Heildarútgjöld (opinberra aðila og einkaaðila) á mann sem varið er til varðveislu, verndunar og friðunar allrar menningar- og náttúruarfleifðar, eftir tegund arfleifðar (menningararfleifð, náttúruarfleifð, blönduð arfleifð og arfleifð á heimsminjaskrá UNESCO), tegund stjórnvalda (landsstjórn, svæðisstjórn og sveitarstjórn), tegund fjármögnunar (rekstrarútgjöld/fjárfestingar) og tegund einkafjármögnunar (gjafir í fríðu, óhagnaðardrifinn einkageiri og kostun).

11.6.2 Birt

Árlegt meðalgildi fíngerðs ryks (þ.e. PM2,5 og PM10) í borgum (vegið m.v. íbúafjölda).

11.a.1 Verið að kanna gagnalindir

Hlutfall íbúa sem búa í borgum sem komið hafa til framkvæmda áætlunum um þróun í þéttbýli og svæðisbundna þróun þar sem mannfjöldaspár og auðlindanotkun hefur verið samþætt, eftir stærð borgar.

Mælikvarðar

12.2 Eigi síðar en árið 2030 verði markmiðum um sjálfbæra og skilvirka nýtingu náttúruauðlinda náð.

12.7 Stuðlað verði að sjálfbæru verklagi við opinber innkaup í samræmi við innlenda stefnu og forgangsröðun.

12.2.1 Verið að kanna gagnalindir

Efnisspor, efnisspor á mann og efnisspor miðað við verga landsframleiðslu.

12.2.2 Verið að kanna gagnalindir

Innlend efnisnotkun, innlend efnisnotkun á mann og innlend efnisnotkun miðað við verga landsframleiðslu.

12.7.1 Verið að kanna gagnalindir

Fjöldi landa sem koma til framkvæmda stefnum og aðgerðaáætlunum um sjálfbær opinber innkaup.

12 ÁBYRG NEYSLA OG FRAMLEIÐSLA

Mælikvarðar

13.2 Ráðstafanir vegna loftslagsbreytinga verði að finna í landsáætlunum, stefnumótunum og skipulagi.

13.2.1 Verið að kanna gagnalindir

Fjöldi landa sem hafa tilkynnt um að komið hafi verið á fót samþættri stefnu/stefnuáætlun/áætlun og hún orðin rekstrartæk sem eykur getu þeirra til að laga sig að neikvæðum áhrifum loftslagsbreytinga og stuðla að bættu viðnámi gegn loftslagsbreytingum og þróun í átt að lítilli losun gróðurhúsalofttegunda með hætti sem ógnar ekki matvælaframleiðslu (þ.m.t. með innlendri aðlögunaráætlun, landsákvörðuðu framlagi, landsskýrslu, skýrslugjöf annað hvert ár eða öðru).

Mælikvarðar

14.3 Unnið gegn súrnun sjávar og skaðlegum áhrifum haldið í skefjum, t.d. með því að efla vísindasamstarf á því sviði.

14.3.1 Verið að kanna gagnalindir

Meðalsýrustig sjávar mælt á samþykktum fjölda dæmigerðra sýnatökustöðva.

14 LÍF Í VATNI

Mælikvarðar

15.1 Eigi síðar en árið 2020 verði vistkerfi á landi og í ferskvatni vernduð og stuðlað að sjálfbærri nýtingu þeirra og endurheimt, einkum skóga, votlendis, fjalllendis og þurrkasvæða, í samræmi við skuldbindingar samkvæmt alþjóðasamningum.

15.2 Eigi síðar en árið 2020 hafi tekist að efla sjálfbærni skóga af öllu tagi, stöðva skógareyðingu, endurheimta hnignandi skóga og auka verulega nýskógrækt og endurrækta skóga um allan heim.

15.5 Gripið verði til brýnna og nauðsynlegra aðgerða til að sporna við hnignun náttúrulegra búsvæða og líffræðilegrar fjölbreytni. Eigi síðar en árið 2020 verði gripið til aðgerða til að vernda tegundir í bráðri hættu og koma í veg fyrir útrýmingu þeirra.

15.8 Gripið verði til ráðstafana eigi síðar en árið 2020 til að koma í veg fyrir aðflutning ágengra, framandi tegunda og dregið verulega úr áhrifum þeirra á vistkerfi á landi og í vatni. Tegundunum efst á lista verði útrýmt eða útbreiðslu þeirra eða fjölgun stýrt.

15.9 Eigi síðar en árið 2020 verði tekið tillit til gildis vistkerfis og líffræðilegrar fjölbreytni við gerð lands- og svæðisáætlana og í öllu þróunarferli, skýrslugerðum og aðgerðum til að draga úr fátækt.

15.1.1 Birt

Skógi vaxin svæði sem hlutfall af heildarlandsvæði.

15.1.2 Verið að kanna gagnalindir

Hlutfall mikilvægra svæða í líffræðilegri fjölbreytni land- og ferskvatnssvæða sem falla undir friðunarsvæði, eftir vistkerfistegund.

15.2.1 Birt

Árangur í sjálfbærri skógarstjórnun.

15.5.1 Verið að kanna gagnalindir

Rauðlistastuðull

15.8.1 Verið að kanna gagnalindir

Hlutfall landa sem hafa samþykkt viðeigandi innlenda löggjöf og fjármagnað með fullnægjandi hætti forvarnir eða stjórnun á ágengum, framandi tegundum.

15.9.1 Verið að kanna gagnalindir

Árangur af innlendum markmiðum sem sett hafa verið í samræmi við 2. markmið Aichi-markmiðanna um líffræðilega fjölbreytni í Stefnuáætlun um líffræðilega fjölbreytni 2011-2020.

15 LÍF Á LANDI

Mælikvarðar

16.1 Dregið verði verulega úr hvers kyns ofbeldi og dauðsföllum sem rekja má til þess.

16.10 Almenningur hafi aðgengi að upplýsingum og grundvallarréttindi verði tryggð í samræmi við landslöggjöf og alþjóðasamninga.

16.1.1 — Birt

Fjöldi fórnarlamba ásetningsmorða á hverja 100.000 íbúa, eftir kyni og aldri.

16.1.2 — Verið að kanna gagnalindir

Átakatengd dauðsföll á hverja 100.000 íbúa, eftir kyni, aldri og orsök.

16.1.3 — Verið að kanna gagnalindir

Hlutfall íbúa sem orðið hefur fyrir líkamlegu, andlegu eða kynferðislegu ofbeldi á síðastliðnum 12 mánuðum.

16.1.4 — Birt

Hlutfall íbúa sem upplifir sig örugga á göngu einir síns liðs í nágrenni heimilis síns.

16.10.1 — Birt

Fjöldi sannprófaðra tilvika þar sem blaðamenn, tengdir starfsmenn fjölmiðla, félagar í stéttarfélögum og baráttumenn fyrir mannréttindum hafa verið myrtir, rænt, horfið af mannavöldum, fangelsaðir með tilviljanakenndum hætti eða pyntaðir á síðastliðnum 12 mánuðum.

16.10.2 — Birt

Fjöldi landa sem hafa samþykkt og komið til framkvæmda aðgengi almennings að upplýsingum sem er tryggt samkvæmt stjórnarskrá, lögum og/eða stefnum.

Mælikvarðar

17.17 Hvetja til skilvirkra samstarfsverkefna hjá hinu opinbera, milli opinbera geirans og einkaaðila og á meðal borgaranna og styðja við slík verkefni. Við framkvæmd þeirra verði byggt á reynslu af samstarfsverkefnum almennt og útsjónarsemi höfð í fyrirrúmi.

17.17.1 Verið að kanna gagnalindir

Fjárhæð í bandaríkjadölum sem veitt er til samstarfsverkefna einkaaðila og opinberra aðila og á vettvangi borgaralegs samfélags.

Mælikvarðar Alls

49 Mælikvaðar

25 Til staðar – Birtir

24 Gögnaöflun í gangi

9 skynsamlegir mælikvarðar fyrir sveitarfélög Íslands?

2.4.1 – Hlutfall landbúnaðarsvæðis til framleiðslu og sjáfbærs landbúnaðar (R)

3.5.2 – Skaðleg notkun áfengis, skilgreint út frá innlendu samhengi sem áfengisnotkun á mann(15 ára og eldri) innan almanaksárs, í lítrum af hreinu áfengi (G)

4.3.1 – Þátttökuhlutfall ungmenna og fullorðinna í formlegu og óformlegu námi og þjálfun á síðasliðnum 12 mánuðum, eftir kyni. (R)

4.4.1 – Hlutfall ungmenna og fullorðinna sem búa yfir upplýsinga- og fjarskiptatækniþekkingu, eftir tegund þekkingar (G)

6.3.1 – Hlutfall skolps sem fær örugga meðhöndlun (G)

7.1.2 – Hlutfall endurnýjanlegrar orku í heildarnotkun (G)

8.9.2 – Hlutfall starfa í sjálfbærri ferðaþjónustu af heildarfjölda í ferðaþjónustunni (R)

9.4.1 – Koltvísýringslosun á viðrisaukaeiningu (G)

15.1.1 – Skógi vaxin svæði sem hlutfall af heildarsvæði (G)

Capacent_

Tillaga að heimsmarkmiðum fyrir sveitarfélög byggt á forgangsröðun úr sóknaráætlun og „skynsamlegu“ vali mælikvarða

- 2.4 Eigi síðar en árið 2030 verði sjálfbærni í matvælaframleiðslu tryggð og teknir upp starfshættir sem auka framleiðni og framleiðslu í landbúnaði, sem viðheldur vistkerfunum, dregur úr hættu af völdum loftslagsbreytinga, veðurofsa, þurrka, flóða og annarra hamfara og bætir land og jarðveg til lengri tíma litið.
- 3.5 Efldar verði forvarnir og meðferð vegna misnotkunar vímuefna, þar á meðal fíkniefna og áfengis.
- 4.3 Eigi síðar en árið 2030 verði öllum konum og körlum tryggður jafn aðgangur að góðu tækni-, starfs- og framhaldsnámi, þar á meðal á háskólastigi, á viðráðanlegu verði.
- 4.4 Eigi síðar en árið 2030 hafi ungmennum og fullorðnum með hagnýta kunnáttu fjölgað umtalsvert, þar á meðal á sviði tækniog starfsmenntunar, til þess að geta gegnt viðeigandi störfum, fengið mannsæmandi vinnu og stundað frumkvöðlastarfsemi.
- 6.3 Eigi síðar en árið 2030 verði vatnsgæði aukin með því að draga úr mengun, útiloka óæskilega sorplosun og lágmarka losun hættulegra efna og efnablandna. Hlutfall óunnins skólps og frárennslisvatns verði minnkað um helming og endurvinnsla og örugg endurnýting aukin til muna um heim allan.
- 7.1 Eigi síðar en árið 2030 verði nútímaleg og áreiðanleg orkuþjónusta í boði alls staðar í heiminum á viðráðanlegu verði.
- 8.9 Eigi síðar en árið 2030 hafi verið mótuð og innleidd stefna í því skyni að stuðla að sjálfbærri ferðaþjónustu sem skapar störf og leggur áherslu á staðbundna menningu og framleiðsluvörur.
- 9.4 Eigi síðar en árið 2030 verði innviðir styrktir og atvinnugreinar endurskipulagðar til að gera þær sjálfbærar, nýting auðlinda verði skilvirkari og í auknum mæli innleiði hvert og eitt land tækni og umhverfisvæna verkferla eftir getu.
- 15.1 Eigi síðar en árið 2020 verði vistkerfi á landi og í ferskvatni vernduð og stuðlað að sjálfbærri nýtingu þeirra og endurheimt, einkum skóga, votlendis, fjalllendis og þurrkasvæða, í samræmi við skuldbindingar samkvæmt alþjóðasamningum.

„Sjónlína sveitarfélaga“

Heimsmarkmiðin

Stefna sveitarfélags

Málflokkar - Markmið

Verkefni - Aðgerðir

Markmið flæða niður

Markmið Sóknaráætlana

Forgangs-Heims-markmið Sveitarfélaga

DRÖG

GAGNATORG

Landið allt				Landshlutar				Íbúaþróun eftir sveitarfélögum								Myndir og töflur	
Landið allt	Fjöldi íbúa	Kyn og aldur	Ríkis- fang	Lands- hlutar	Fjöldi íbúa	Kyn og aldur	Ríkis- fang	Fjöldi íbúa	Breyt- ingar	Íbúa- þróun	Kyn og aldur	Ríkis- fang	Fjöl- skyldu gerð	Íbúa- velta	Fram- færslu hlutfall	Mynd veik- leikar	Töflu- yfirlit

Capacent_

Upplýsingar um vefsvæðið | Gagnatorg er í umsjá **Capacent** | Allur réttur áskilinn | FYRIRVARI

Heimildir: *Hagstofa Íslands, Byggðastofnun og Þjóðskrá Íslands*

SASS
SAMTÖK
SUNNLENSKRA
SVEITARFÉLAGA

Heildarmynd

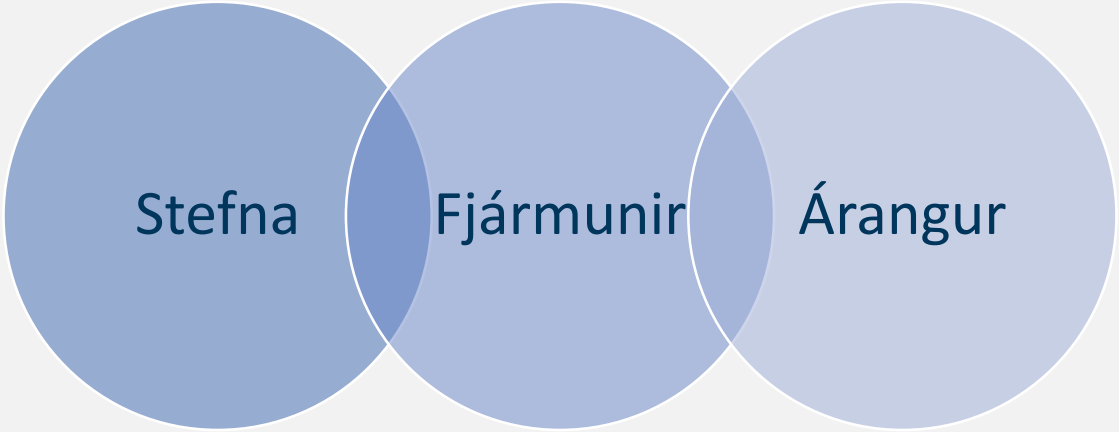

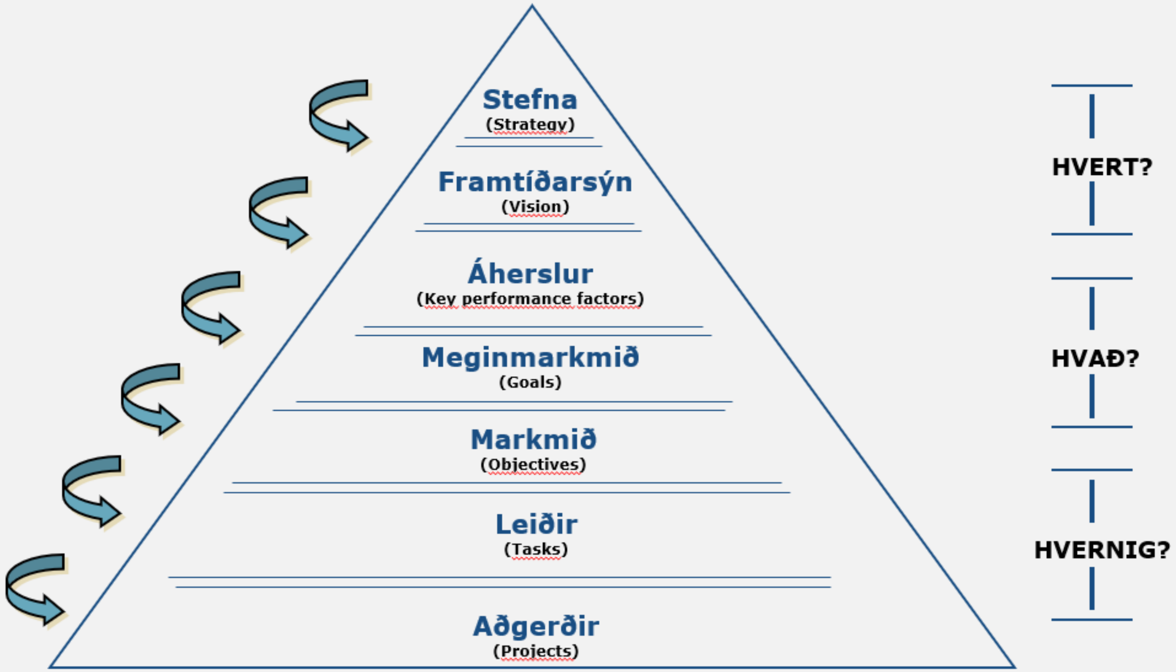

Capacent_

Samantekt NV í Loftlagsmálum

SAMTÖLUR

SVEITARFÉLAG:	Norðurland vestra	POPULATION:	7.211
UPPGJÖRSAÐFERÐ:	BASIC+	LAND AREA (km2):	13.106
BÓKHALDSÁR:	2018	GDP (US$ million):	?

Tonn CO_2íg	BASIC+	Umfang 1	Umfang 2	Umfang 3
	Staðbundið	14.437	994	
	Samgöngur	56.118		
	Úrgangur	12.976		26
	Iðnaður og efnanotkun	6.955		
	Landbún. & landnotk.	1.692.129		
	Annað (umfang 3)			
	SAMTALS	1.783.635		

Nýtnivísar	Á hvern íbúa	Á ferkílómetra (km²)	M.v. framl. (GDP) (millj. USD)
Losun	247,3	136	

Hlutfallslega skiptingu losunar eftir athöfnum má einnig sjá á skífuritum (Mynd 4).

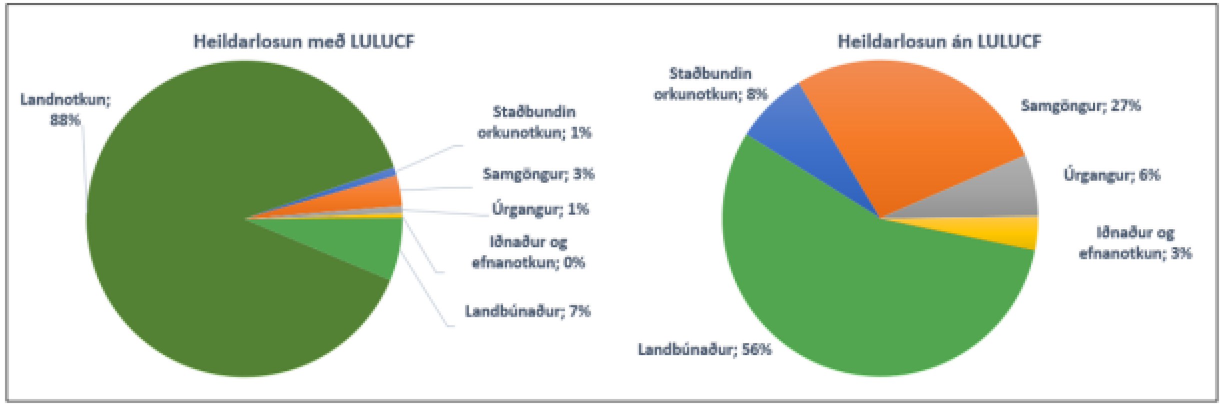

Mynd 4. Hlutfallsleg losun gróðurhúsalofttegunda frá mismunandi athöfnum á Norðurlandi vestra 2018 með og án LULUCF.

Tafla 14. Losun gróðurhúsalofttegunda á Norðurlandi vestra 2018 í samanburði við losun á landsvísu 2017.

	Norðurland vestra	Ísland	Hlutdeild NV
Íbúafjöldi	7.211	352.721	2,04%
Flatarmál (km²)	13.106	103.000	12,72%
Losun án landnotkunar (án LULUCF) (t CO_2íg)	206.650	4.754.650	4,35%
Losun v/landnotkunar (LULUCF) (t CO_2íg)	1.576.985	9.320.780	16,92%
Losun samtals (t CO_2íg)	1.783.635	14.075.430	12,67%
Losun á íbúa (án LULUCF) (t CO_2íg/íbúa)	28,7	13,8	

Capacent_

Lokaorð

- Allar skipulagsheildir vilja nú:
  - búa við skilvirka stefnu
  - tengja fjármagn-stefnuþætti og árangur
  - standa skila á samfélagslegri ábyrgð
  - birta hlutlægan árangur í mælaborði
  - auka gagnsæi með aukinni hlutlægni
  - tengja sig við Heimsmarkmiðin

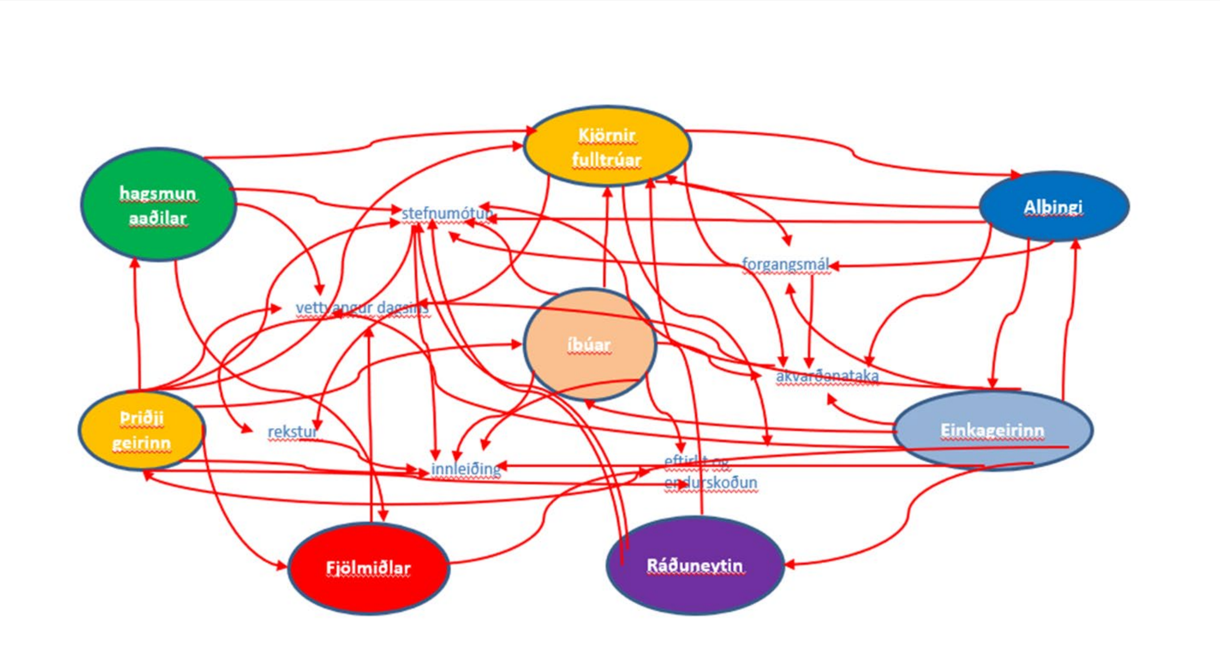

Lokaorð

- Hvernig:
  - Sammælast um hvað aðferð er beitt í nálgun að tengingu við Heimsmarkmið
  - Samvinna um hver mælir hvað
  - Sammælast um mælikvarða
  - Vinna þvert á skipulag
  - Beita salami taktík
  - Útfæra hlutverk samstarfsvettvangsins á skilvirkan hátt

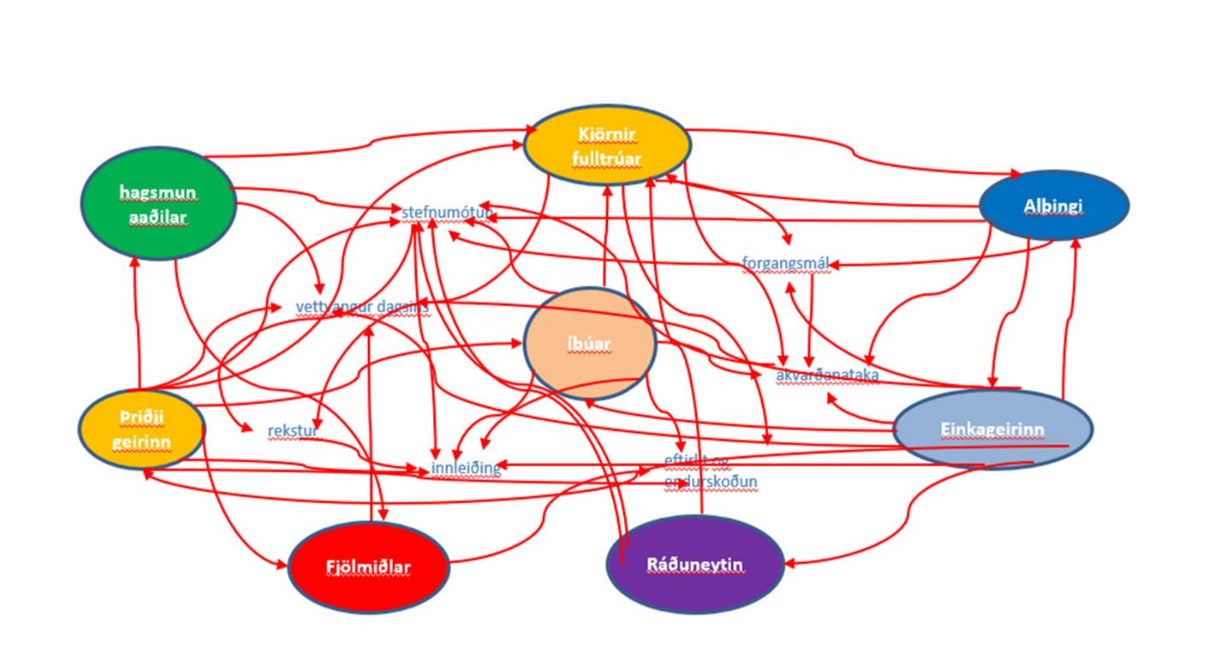

PEOPLE ARE LOYAL TO CULTURE NOT STRATEGY

JAHRE VIKING